

Ν' αναβιώσουν τα Ρουγκάτσια στα Λευκάδια Ανθεμίων

Του Χρήστου Σ. Ζάλιου

Τα Ρουγκάτσια είναι ένα από τα ωραιότερα έθιμα που συναντάμε στο νομό μας κατά τη διάρκεια του Δωδεκαημέρου. Σκοπός της τέλεσης του εθίμου ήταν η συγκέντρωση χρημάτων για την συντήρηση ενός παλιού ναού ή για την ανέγερση ενός νέου. Τη σχετική απόφαση έπαιρναν ο ιερέας με τους προύχοντες του χωριού. Γινόταν μια επιτροπή η οποία φρόντιζε για τις παραδοσιακές στολές (φουστάνελες και ξύλινα σπαθιά) καθόριζε τον αρχηγό και τα άτομα που θα αποτελούσαν την ομάδα των χορευτών καθώς και τα χωριά ή τις πόλεις που θα επισκέπτονταν για τον έρανο. Την ομάδα των χορευτών συνόδευε ζυγιά από δύο ζουρνάδες και νταούλι.

Σήμερα είναι ένα έθιμο που έχει αναβιώσει στα περισσότερα χωριά του Ρουμλουκιού. Στα δικά μας χωριά (Νάουσας-Ανθεμίων) όμως αν και παλιότερα όποτε υπήρχε ανάγκη εράνου για εκκλησία ή σχολείο τελούνταν, σήμερα έχει εγκαταλειφθεί τελείως σαν έθιμο.

Στα Λευκάδια το 1953 δημιουργήθηκε επιτροπή εράνου για την ανέγερση νέου ναού της Αγ. Παρασκευής. Αρχηγός της ομάδας που δημιουργήθηκε ορίστηκε ο Αντώνης Φουδούλης ο οποίος ανέλαβε και τη διδασκαλία των χορών στα νέα παιδιά που συμμετείχαν. Τα Λευκάδια έβγαλαν Ρουγκάτσια για τον έρανο τρεις συνεχόμενες χρονιές από το 1953 έως το 1956. Την πρώτη χρονιά το 1953 το γκρουπ βγήκε για έρανο στη Νάουσα. Η φωτογραφία που βλέπουμε είναι μπροστά στο 1^ο δημοτικό σχολείο Νάουσας.

Η φωτογραφία είναι από τον έρανο του 1953 μπροστά στο 1^ο δημοτικό σχολείο Νάουσας

Τα όργανα που συνόδευσαν την πρώτη εξόρμηση το 1953 ήταν ο ντόπιος Λευκαδιώτης ζουρνατζής Κώστος Φουδούλης (1911-1981), ο νέος τότε ζουρνατζής (18 χρονών) Βαγγέλης Ψαθάς και ο Πέτρος Λογδανίδης νταούλι.

Τα ονόματα αυτών που συμμετείχαν στο γκρούπ είναι:

Φουδούλης Αντώνιος, Δρενοβιάδης Θεόδωρος, Καϊσίδης Σπυρίδων, Ιωάννου Ιωάννης, Ορδουλίδης Αντώνιος, Δημητρούσης Ιωάννης, Δημητρούσης Χρήστος, Τομπουλίδης Δημήτριος, Θεοδωρίδης Ιωάννης, Ευθυμιάδης Δημήτριος.

Οι μετακινήσεις της ομάδας γίνονταν με τα πόδια και είχαν μαζί τους ένα κάρο για να κουβαλάνε τα γεννήματα και ότι άλλο τους δώριζαν από τα σπίτια που πήγαιναν. Όλη τη μέρα χορεύανε από σπίτι σε σπίτι και διανυκτερεύανε σε όποιο χωριό τους νύχτωνε. Χορεύανε κυρίως ντόπιους χορούς αλλά και ποντιακούς όταν επισκέπτονταν σπίτια ποντίων.

Την επόμενη χρονιά άλλο γκρουπ πήγε στα γύρω χωριά, Χαρίεσα, Επισκοπή, Μαρίνα, Κοπανό, Πολυπλάτανο, Αγγελοχώρι, Ζερβοχώρι.

Την Τρίτη χρονιά το γκρουπ κατά την αφήγηση του Κώστα Δημητρούση ο οποίος και συμμετείχε, έφτασε μέχρι Μονόσπιτα, Καβάσιλα, Σταυρό, Σκυλίτση, Λυκογιάννενα.

Από τότε το χωριό δεν φαίνεται να ξαναβγήκε για Ρουγκάτσια και το έθιμο σχεδόν ξεχάστηκε! Αξιοσημείωτο είναι ότι τα χρόνια αυτά που το χωριό βγήκε για ρουγκάτσια, το μπουλούκι αποτελούνταν από εντόπιους και πόντιους χορευτές.

Ο Πολιτιστικός σύλλογος Λευκαδίων είναι ένας αξιόλογος σύλλογος με αρκετές δραστηριότητες. Διατηρεί δύο χορευτικά τμήματα, ποντιακό και εντόπιο που συμμετέχουν σε πολλές εκδηλώσεις. Είναι δε φημισμένες οι αυγομαχίες που γίνονται στη γιορτή του Πάσχα με τη συμμετοχή πλήθους κόσμου και μόνιμη πλέον τηλεοπτική κάλυψη.

Θα ήταν ευχής έργον να γίνει αναβίωση του εθίμου «Ρουγκάτσια ή Ρουγκατσιάρι» και να ενταχθεί και αυτό στις γιορταστικές εκδηλώσεις του χωριού κατά τη διάρκεια του Δωδεκαημέρου όπως συμβαίνει και στα χωριά του Ρουμλουκιού.

Οι πληροφορίες προέρχονται από επιτόπια έρευνα του Χρήστου Ζάλιου στα χωριά της Νάουσας.